

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾
z dnia ..... 2013 r.

**zmieniające rozporządzenie w sprawie wprowadzenia zakazu prowadzenia
połowów szprota w podobszarach 22 – 32 Morza Bałtyckiego**

Na podstawie art. 17a ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o rybołówstwie (Dz. U. Nr 62, poz. 574, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 22 maja 2013 r. w sprawie wprowadzenia zakazu prowadzenia połowów szprota w podobszarach 22 – 32 Morza Bałtyckiego (Dz. U. poz. 593) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Wprowadza się zakaz prowadzenia, przez armatorów statków rybackich o polskiej przynależności, połowów szprota w podobszarach 22 – 32 Morza Bałtyckiego od dnia wejścia w życie rozporządzenia do dnia 31 grudnia 2013 r.”.

§ 2. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

**MINISTER ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI**

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej – rybołówstwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 4 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 18 listopada 2011 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 248, poz. 1486).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2005 r. Nr 96, poz. 807, z 2006 r. Nr 220, poz. 1600, z 2007 r. Nr 21, poz. 125, z 2009 r. Nr 18, poz. 97, Nr 92, poz. 753 i Nr 168, poz. 1323 oraz z 2011 r. Nr 34, poz. 168 i Nr 106, poz. 622.

UZASADNIENIE

Projektowane rozporządzenie stanowi realizację upoważnienia zawartego w art. 17a ustawy z dnia 19 lutego 2004 r. o rybołówstwie (Dz. U. Nr 62, poz. 574, z późn. zm.), zgodnie z którym minister właściwy do spraw rybołówstwa, w przypadku zagrożenia wyczerpania ogólnej kwoty połowowej danego gatunku organizmu morskiego lub w przypadku wyczerpania tej kwoty, może wprowadzić, w drodze rozporządzenia, czasowy zakaz prowadzenia połowów określonych gatunków organizmów morskich na określonym obszarze lub prowadzenia połowów określonymi narzędziami połowowymi lub przez statki, o określonych długościach całkowitych, kierując się stopniem wykorzystania ogólnej kwoty połowowej danego gatunku organizmu morskiego oraz mając na względzie ochronę i racjonalne wykorzystanie żywych zasobów morza.

Działając w oparciu o powyższe upoważnienie ustawowe Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi wydał rozporządzenie z dnia 22 maja 2013 r. w sprawie wprowadzenia zakazu prowadzenia ukierunkowanych połowów szprota w podobszarach 22 – 32 Morza Bałtyckiego (Dz. U. poz. 593). Rozporządzenie to znacznie ograniczyło prowadzenie połowów szprota, bowiem zakazane zostały połowy ukierunkowane tego gatunku ryby. Zgodnie z definicją zawartą w art. 2 pkt 5 ww. ustawy o rybołówstwie połowy ukierunkowane rozumiane są jako połowy, których celem jest pozyskanie organizmów morskich określonego gatunku. Zakaz wprowadzony powyższym rozporządzeniem był związany z wysokim stopniem wykorzystania ogólnej kwoty połowowej szprota przyznanej Polsce na 2013 r., który na dzień 30 kwietnia 2013 r. wynosił ponad 70%.

Wprowadzony zakaz prowadzenia ukierunkowanych połowów szprotów nie dotyczył przyłowów szprota przy prowadzeniu połowów ukierunkowanych na inne gatunki organizmów morskich (głównie śledzia). Biorąc zaś pod uwagę, że połowy śledzi wiążą się z przyłowami szprota, wskazane było i jest nadal, aby polscy armatorzy mogli bez przeszkód odławiać kwotę połowową śledzi, a zatem nie wprowadzono całkowitego zamknięcia możliwości prowadzenia połowów szprota.

W projektowanym rozporządzeniu wprowadza się natomiast „całkowity” zakaz połowów szprota, nie tylko ukierunkowanych, bowiem ogólna kwota połowowa tego gatunku została już wyczerpana. Z tego powodu niezbędnym jest wprowadzenie zakazu połowu jakiegokolwiek ilości szprota, co oznacza iż armatorzy nie będą mogli

od dnia wejścia w życie projektowanego rozporządzenia złowić żadnej ilości szprota. W konsekwencji wprowadzenia całkowitego zamknięcia połowów szprota armatorzy statków rybackich będą musieli do połowów używać bardziej selektywnych narzędzi połowowych oraz sortować ryby na pokładzie statku, tak by ewentualnie przyłowione szproty odseparować od innych gatunków ryb. Szproty te nie będą mogły zostać wyładowane w porcie.

Jak wyżej wskazano w związku z szybko postępującym wykorzystaniem kwoty połowowej szprota od dnia 16 maja 2013 r. wprowadzono dzienny monitoring, dzięki któremu na bieżąco rejestrowane były połowy tego gatunku ryby. Monitoring ten utrzymano nawet po wprowadzeniu zakazu ukierunkowanych połowów szprota, aby posiadać bieżące dane dotyczące wykorzystania kwoty połowowej szprotów już wyłącznie jako przyłowu przy połowach śledzi. Z posiadanych na dzień 18 czerwca 2013 r. danych uzyskanych z raportów miesięcznych i stron z dzienników połowowych wynika, że przyznana Polsce ogólna kwota połowowa szprota odłowiona został już w 107%.

Zaistniała sytuacja wymaga podjęcia niezwłocznych działań w celu całkowitego zamknięcia połowów szprota do końca bieżącego roku. Z uwagi na fakt, że zamknięcie połowów możliwe jest jedynie w drodze rozporządzenia, należy podjąć wszelkie starania, aby prace nad jego projektem przebiegały w trybie pilnym.

W świetle obowiązujących przepisów, minister właściwy do spraw rybołówstwa nie posiada bardziej elastycznego instrumentu prawnego, dzięki któremu mógłby zarządzać kwotami połowowymi niż rozporządzenie. Narzędzie to, z uwagi na obowiązujące procedury legislacyjne, nie pozwala w sposób elastyczny, a zwłaszcza natychmiastowy reagować na gwałtownie zmieniającą się sytuację w odniesieniu do stopnia wykorzystania ogólnych kwot połowowych gatunków ryb pelagicznych.

Niezbędnym jest jak najszybsze wprowadzenie projektowanej regulacji w życie, aby w ten sposób nie dopuścić do dalszego wzrostu przełowienia i tak już znacznie przekroczonej ogólnej kwoty połowowej tego gatunku ryby.

Obecnie Polska jest w sytuacji, że drugi już rok z rzędu dokonuje przełowienia ogólnej kwoty połowowej szprota, co może w konsekwencji wiązać się nie tylko ze spłatą przełowienia w wysokości określonej z zastosowaniem odpowiedniego mnożnika, ale również może skutkować powiększeniem wielkości spłaty przez Komisję Europejską z zastosowaniem dodatkowego mnożnika. Powyższe wynika z art. 105 rozporządzenia Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r.

ustanawiającego wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 847/96, (WE) nr 2371/2002, (WE) nr 811/2004, (WE) nr 768/2005, (WE) nr 2115/2005, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007, (WE) nr 676/2007, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1300/2008, (WE) nr 1342/2008 i uchylającego rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1627/94 oraz (WE) nr 1966/2006 (Dz. Urz. UE L 343 z 22.12.2009, str. 1).

Biorąc pod uwagę przełowienie przez Polskę ogólnej kwoty połowowej szprota z roku 2012 i konieczność jego spłaty, która wyniesie ok. 477 ton, kolejne przełowienie tego gatunku ryby w roku obecnym pociągnąć może za sobą konieczność dokonania dużo wyższej spłaty w roku 2014. Natomiast, w przypadku braku podjęcia działań ze strony państwa członkowskiego, zamknięcia ze względu na wyczerpanie przyznanej temu państwu członkowskiemu kwoty połowowej, dokona Komisja Europejska (w drodze rozporządzenia KE).

Mając powyższe na względzie należy podjąć niezwłoczne działania, aby zapobiec dalszemu przeławianiu kwoty połowowej szprota. W związku z tym koniecznym jest całkowite zamknięcie połowów tego gatunku ryby od dnia wejścia w życie rozporządzenia do dnia 31 grudnia 2013 r.

Nie do pominięcia jest kwestia, iż administracja rybacka, już od momentu, kiedy w 2012 r. zaistniała konieczność zamknięcia połowów szprota, sygnalizowała środowisku rybackiemu, że utrzymanie na rok 2013 olimpijskiego systemu połowów w odniesieniu do szprota niesie za sobą realne zagrożenie wyczerpania jego kwoty już w połowie roku 2013. Podczas zorganizowanego w dniu 27 listopada 2012 r. spotkania ze środowiskiem rybackim, organ przedstawił propozycję wprowadzenia kwot indywidualnych na połowy szprota na 2013 r., jednakże wniosek ten nie uzyskał poparcia środowiska rybackiego. Utrzymano zatem system olimpijski, który – jak pokazuje praktyka – nie jest odpowiedni ze względu na spadek ogólnych kwot połowowych ryb pelagicznych oraz wzrastające zainteresowanie połowami tych ryb. W związku z powyższym, środowisko rybackie posiadało informacje o możliwości nie tylko ukierunkowanego, ale i całkowitego zamknięcia połowów szprota już w ubiegłym roku. Wprowadzenie projektowanym rozporządzeniem całkowitego zakazu nie będzie zatem zaskoczeniem dla rybaków.

Całkowite zamknięcie połowów szprota spowoduje konieczność selektywnego prowadzenia połowów śledzi, gdyż po wejściu w życie projektowanego

rozporządzenia nie będą mogły mieć miejsca wyładunki szprota. Armatorzy prowadzący połowy śledzi będą zmuszeni do segregowania połowów, a zwłaszcza zmiany łowisk w przypadku, gdy szproty będą występowały w połowach zbyt licznie tak, że nie można ich będzie wysegregować.

Dodatkowo zauważyć należy, że każde przekroczenie ogólnej kwoty połowowej szprota po wprowadzeniu zakazu połowu tego gatunku ryby, czy to w ramach przyłowy czy też połowów ukierunkowanych wiąże się z sankcją administracyjną w postaci kary pieniężnej. Każdorazowe bowiem przekroczenie ogólnej kwoty połowowej gatunku, którego ogólna kwota połowowa została wyczerpana wiąże się z nałożeniem kary pieniężnej za naruszenie art. 34 pkt 4 ustawy o rybołówstwie (Dz. ZU. Nr 62, poz. 574 z późn. zm.).

Zagadnienia regulowane w niniejszym rozporządzeniu są objęte zakresem prawa Unii Europejskiej, ponieważ przepis art. 35 ust. 1 lit. a rozporządzenia Rady (WE) nr 1224/2009 z dnia 20 listopada 2009 r. ustanawiającego wspólnotowy system kontroli w celu zapewnienia przestrzegania przepisów wspólnej polityki rybołówstwa, zmieniającego rozporządzenia (WE) nr 847/96, (WE) nr 2371/2002, (WE) nr 811/2004, (WE) nr 768/2005, (WE) nr 2115/2005, (WE) nr 2166/2005, (WE) nr 388/2006, (WE) nr 509/2007, (WE) nr 676/2007, (WE) nr 1098/2007, (WE) nr 1300/2008, (WE) nr 1342/2008 i uchylającego rozporządzenia (EWG) nr 2847/93, (WE) nr 1627/94 oraz (WE) nr 1966/2006 (Dz. Urz. UE L 343 z 22.12.2009, str. 1) stanowi, że „każde państwo członkowskie ustala datę, począwszy od której można uznać, że połowy stada lub grupy stad objętych kwotą dokonane przez statki rybackie pływające pod jego banderą wyczerpały tę kwotę”. W przypadku braku działań ze strony państwa członkowskiego, zamknięcia dokona Komisja Europejska, stosownie do art. 36 wyżej wymienionego rozporządzenia.

Projektowane przepisy są także realizacją obowiązku zawartego w art. 5 Konstytucji RP, który zapewnia, że państwo polskie stoi na straży ochrony środowiska przy jednoczesnym kierowaniu się zasadą zrównoważonego rozwoju. Z uwagi na ochronę środowiska rozporządzenie jest w pełni uzasadnione, gdyż Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi jako minister właściwy do spraw rybołówstwa jest zobowiązany na podstawie art. 74 Konstytucji RP do ochrony środowiska. Mając powyższe na względzie oraz kierując się przede wszystkim racjonalnym wykonywaniem rybołówstwa i zrównoważonym wykorzystaniem żywych zasobów morza, przy jednoczesnej ochronie tych zasobów, opracowano niniejsze

rozporządzenie, uwzględniając dostępne analizy dotyczące aktualnego wykorzystania przyznanej Polsce ogólnej kwoty połowowej szprota. Istotny jest również obowiązek wyrażony w art. 86 Konstytucji RP stanowiący, że każdy jest obowiązany do dbałości o stan środowiska i ponosi odpowiedzialność za spowodowane przez siebie jego pogorszenie. W związku z czym nie tylko Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, ale także użytkownicy morza (środowisko rybackie), są odpowiedzialni za ochronę zasobów szprota stanowiących nieodłączny element ekosystemu Morza Bałtyckiego, dlatego też zamknięcie połowów szprota jest niezbędne w celu utrzymania i zapewnienia właściwej ochrony jego populacji.

Zaproponowano, aby projektowane rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu jego ogłoszenia. Rozwiązanie to wynika z konieczności pilnego wprowadzenia przepisów prawnych, polegających na całkowitym zamknięciu połowów szprota. Wprowadzenie w życie rozwiązań zawartych w projektowanym rozporządzeniu leży również w interesie państwa, ponieważ nie dopuści do nadmiernego przełowienia szprota. Również ważny interes państwa wymaga pilnego wprowadzenia planowanych rozwiązań w życie, tak aby Rzeczpospolita Polska nie poniosła w przyszłości negatywnych konsekwencji w postaci nadmiernego zmniejszenia kwoty połowowej szprota i aby polscy rybacy mogli w kolejnych latach korzystać z ogólnej kwoty połowowej tego gatunku.

Projektowane rozporządzenie jest zgodne z prawem Unii Europejskiej.

Projektowane rozporządzenie nie zawiera norm technicznych w rozumieniu przepisów rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w sprawie funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.) i w związku z tym nie wymaga notyfikacji.

Stosownie do art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingsowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia zostanie udostępniony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Projekt zostanie również udostępniony na stronie internetowej Biuletynu Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji.

Projektowane rozporządzenie zostało ujęte w wykazie prac legislacyjnych Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenia

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia będzie miało wpływ na podmioty i sytuację społeczno-ekonomiczną armatorów statków rybackich prowadzących połowy szprota. Natomiast brak działań w celu całkowitego zamknięcia połowów szprota we wskazanym terminie może mieć negatywne skutki na wysokość kwoty połowowej tego gatunku, jaka dostępna będzie dla Polski na rok następny. Może to wpłynąć na sytuację ekonomiczną armatorów statków rybackich prowadzących połowy tego gatunku, ale także sytuację na przetwórców, którzy będą mieli ograniczony dostęp do surowca.

2. Wpływ rozporządzenia na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżet jednostek samorządu terytorialnego

Przewiduje się, że wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

3. Wpływ rozporządzenia na rynek pracy

Wejście w życie projektowanego rozporządzenia nie wpłynie na rynek pracy.

4. Wpływ rozporządzenia na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Przewiduje się, że projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na konkurencyjność gospodarki.

5. Wpływ rozporządzenia na sytuację i rozwój regionalny

Przewiduje się, że projektowane rozporządzenie nie będzie miało wpływu na sytuację i rozwój regionalny.

6. Konsultacje społeczne

W ramach konsultacji społecznych projekt rozporządzenia zostanie przesłany do następujących organizacji: Krajowej Izby Producentów Ryb w Ustce, Kołobrzeszkiej Grupy Producentów Ryb Sp. z o.o., Organizacji Producentów Rybnych

Władysławowo Sp. z o.o., Zrzeszenia Rybaków Morskich – Organizacja Producentów, Organizacji Producentów Ryb „Bałtyk”, Dartowskiej Grupy Producentów Ryb i Armatorów Łodzi Rybackich, Organizacji Rybaków Łódzianych – Producentów Rybnych Sp. z o.o., Zrzeszenia Rybaków Zalewów Szczecińskiego, Kamieńskiego i Jeziora Dąbie, Stowarzyszenia Rybak w Tolkmicku, Związku Rybaków Polskich w Ustce, Stowarzyszenia Armatorów Łódzianych, Stowarzyszenia Rybaków Zalewu Wiślanego, Północnoatlantyckiej Organizacji Producentów, Polskiego Stowarzyszenia Przetwórców Ryb, Rady Krajowej Sekretariatu Rolnictwa NSZZ „Solidarność”, Ogólnopolskiego Porozumienia Związków Zawodowych, Forum Związków Zawodowych, Pracodawców Rzeczypospolitej Polskiej, Polskiej Konfederacji Pracodawców Prywatnych – Lewiatan, Związku Rzemiosła Polskiego, Business Centre Club.

Opracowano
w Departamencie Rybołówstwa:

GŁÓWNY SPECJALISTA
27.06.2013
Anna Molinowska

ZASTĘPCA DYREKTORA
DEPARTAMENTU RYBOŁÓWSTWA
[Signature]

Niła Karpowicz
27/06/2013

Akceptował:

SEKRETARZ STANU

[Signature]
Kazimierz Płocki

Za zgodność pod względem
prawnym i redakcyjnym:

[Signature]
Dyrektor Departamentu
Prawny i Redakcyjny

Grzegorz Wierusko